

Előterjesztés

a Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

A miniszterelnök 2017-ben beszélt az akkumulátorgyártáshoz fűzött reményeiről, mostanra az ország északi, északkeleti részén el is szaporodtak az ezen a területen tevékenykedő vállalkozások. Az elmúlt öt évben ezután számos ázsiai háttérű, elektromos járművekbe készülő akkumulátorokkal vagy azok alapanyagaival foglalkozó cég jelentette be, hogy Magyarországon kíván üzemet nyitni. A kormány ráadásul jelentős állami támogatást is nyújtott mindehhez, a Magyarországra érkező akkumulátoripari beruházásoknak átlagosan közel kilenc százalékát állta az állam, de volt olyan eset is – mint például a jászberényi Sangsin-bővítés –, ahol ez az arány 30 százalékos.

A pénzbeli támogatás mellett a cégek igencsak engedékeny hatósági környezettel is találkozhatnak, a kormány a legtöbb szóban forgó beruházást azzal is segíti, hogy megadja számukra a nemzetgazdasági szempontból kiemelt minősítést. Ez egyszerűsített ügyintézés, gyorsabb határidőket jelent, sőt a vonatkozó rendelet 2019-es módosítása szerint a kormány ilyenkor a településrendezési, örökségvédelmi és környezetvédelmi szabályokat is felülírhatja.

Ugyanakkor a beruházásokkal számos probléma akadt az elmúlt években, főleg amiatt, hogy általában úgy jelentették be és indították el őket, hogy a helyi lakossággal és több esetben az érintett önkormányzatokkal való egyeztetést is mellőzték. A településeknek 2020 márciusa óta amúgy sincsenek építési ügyekben hatósági jogköreik, ezeket a kormányhivatalok gyakorolják.

Az akkumulátorok gyártásához veszélyes kemikáliákat használnak fel, és több esetben a lakóövezetek közvetlen közelében alakítottak vagy alakítanak ki ezzel foglalkozó üzemeket. Sőt az is előfordult, hogy egyes veszélyes anyagok szivárogtak. Nem mellesleg minden nagyobb beruházás velejárója, hogy az addig helyben ismert környezet megváltozik, ami az élővilágra és a helyiek életminőségére is jelentős hatással van. Ezen tényezők miatt nagy felháborodást keltettek az akkuipari gyárak például Gödön, Komáromban, Iváncsán, Debrecenben, Nyíregyházán és Győrben is.

A kormány kiáll az elektromos autókhoz szükséges akkumulátorgyártás mellett, de a környezeti károkkal a települések lakóinak kell megküzdeni. Az elmúlt évek bejelentései alapján közel harminc olyan gyáregységet találunk az országban, amely az elektromos autók akkumulátorainak gyártásával foglalkozik.

- Samsung SDI, Göd – akkumulátor gyár,
- SK Innovation, Komárom, Iváncsa – akkumulátor gyárak,
- Inzi Controls, Komárom – akkumulátormodul gyártó üzem,
- BYD Electric, Komárom, Fót – elektromos buszgyár és akkumulátor összeszerelő üzem,

- Contemporary Amperex Technology (CATL), Debrecen – akkumulátor gyár,
- Semcorp, Debrecen – szeparátorfólia gyár,
- EcoPro BM, Debrecen – katódgyár,
- BMW, Debrecen – autógyár és akkumulátor összeszerelő üzem (az egyetlen német vállalat, de vélhetően együttműködik majd a helyben épülő ázsiai háttérű cégekkel),
- W-Scope, Nyíregyháza – szeparátorfólia gyár,
- CECZ cégcsoport, Vác – termék rendszerező üzem, (Toperini Ipari Park),
- Nice LMS Hungary Kft., Gödöllő, Vác – akkumulátorház gyártó üzem,
- Shenzen Kedali, Gödöllő – akkumulátor-alkatrész gyár,
- Iljin Materials, Gödöllő – rézfóliagyártó, (Gödöllői Üzleti Park Zrt.),
- Hanaro Traiding, Fót – akkumulátor-összeszerelő üzem, (HelloParks Fót),
- SungEel Hitech, Szigetszentmiklós, Bátorfyerenye – akkumulátor-feldolgozó üzem
- LG Chem és Toray Industries (közös vállalkozás), Nyergesújfalu – szeparátorfólia gyár,
- Dongwha, Sósút – elektrolit gyár, NMP oldószer újrahasznosító üzem,
- NIO, Biatorbágy – akkumulátorcserélő állomások gyártóüzeme,
- Bumchum Precison, Salgótarján – alkatrészgyártó üzem,
- Lotte Aluminium, Tatabánya – alkatrészgyártó üzem,
- Soulbrain, Tatabánya – elektrolit gyártás,
- Solus Advanced Materials (korábbi Doosan), Tatabánya, rézfólia gyár,
- Shinheung, Monor – akkumulátorkeret gyár,
- Sangsin, Jászberény – alkatrészgyártó üzem,
- Chevron Auto, Miskolc – alkatrészgyártó üzem, (Mechatronikai Ipari Park),
- GS Yuasa, Miskolc – akkumulátor gyár,
- Enmech, Pécel – alkatrészgyár,
- Még nem ismert cég, Győr, (Győr Nemzetközi Ipari Park Kft.).

Az eddig bejelentett vagy a sajtóban megjelent beruházások közül kettőről még nem állnak rendelkezésre bővebb információk. Szándéknyilatkozat született egy katódelőállító-üzem megépítésére, melynek helyszíne még kétséges, valamint egy akkumulátorcella-gyártó üzem debreceni létesítésére, ami (a szintén a városban gyárakat építő) német BMW fő beszállítója lehetne.

Közgazdaságtani tudományos publikációk születtek már arról, hogy az akkumulátorgyártás Magyarországra telepített vagy telepítendő elemei nem szolgálják a közepes fejlettség csapdájából való kitörést. A gyáregységek arra alkalmasak, hogy nominálisan emeljék a nemzeti összterméket, azonban a hozzáadott értékük nagyon alacsony, foglalkoztatottjaik között nagy számban alacsony képzettségű vendégmunkások találhatóak meg, a természeti erőforrásokkal való gazdálkodásuk jellemzői pedig ellentmondásosak és átláthatatlanok. Nem szolgálja a magyar gazdaság felzárkózását, ha ilyen mértékben egyoldalú iparfejlesztés történik.

A beruházások előkészítése átláthatatlan, az ezzel összefüggő társadalmi bevonás csak látszólagos, a hatósági eljárások nemegyszer komédiába fordulnak. Elegendő arra utalni, hogy milyen összevissza nyilatkozatok hangzottak el a debreceni akkumulátorgyár vízszükségletével kapcsolatban.

Nem zárható ki, hogy a jövőben a fővárosba is terveznek hasonló beruházást. A Fővárosi Önkormányzatnak ezért idejekorán rögzítenie kell az ilyen beruházásokkal kapcsolatos álláspontját. Kérjük ezért a tisztelt Fővárosi Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és az alábbi határozati javaslatokat elfogadni szíveskedjen.

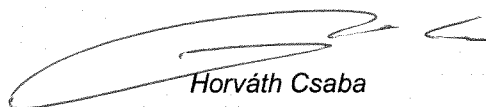
Határozati javaslat

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy:

1. nem ért egyet azzal, hogy Budapest Főváros közigazgatási területén az érintett lakosságnak – társadalmi részvételiségi folyamat lefolytatását követően kifejezett – egyetértése nélkül akkumulátort vagy annak alkatrészét gyártó vagy összeszerelő üzem vagy telep létesüljön,
2. szükségesnek tartja, hogy akkumulátort vagy annak alkatrészét gyártó vagy összeszerelő üzem vagy telep csak a természeti erőforrások, így különösen a termőföld és a víz lehető legnagyobb, a klímaváltozás közép- és hosszútávú hatásait is figyelembe vevő kíméletével, az elővigyázatosság elvét követve létesülhessen,
3. szükségesnek tartja akkumulátort vagy annak alkatrészét gyártó vagy összeszerelő üzem vagy telep létesítésével összefüggő eljárásokban a teljes transzparencia biztosítását, a nemzetgazdasági szempontból való kiemelés mellőzését,
4. az 1-3. pont sérelme esetén nem ad közútkezelői, tulajdonosi, illetve más hasonló hatású hozzájárulást telepengedélyezési vagy más hatósági eljárásokban akkumulátort vagy annak alkatrészét gyártó vagy összeszerelő üzem vagy telep újonnan történő létesítéséhez.

Budapest, 2023. február 16.

Szaniszló Sándor

Horváth Csaba

Soproni Tamás sk

V. Naszályi Márta sk